

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Ministra Edukacji zmieniające rozporządzenie w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli jest wydawane na podstawie art. 188 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737).

Zmiany w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 maja 2019 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (Dz. U. z 2023 r. poz. 2738), zwanym dalej „nowelizowanym rozporządzeniem”, wynikają przede wszystkim z konieczności uwzględnienia w przepisach rozporządzenia zmian wynikających z ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 564) i wydanego na jej podstawie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 1 lipca 2022 r. w sprawie wykazu minimalnych zabezpieczeń dokumentów publicznych przed fałszerstwem (Dz. U. poz. 1456), związanych z dostosowaniem wzoru druku świadectwa ukończenia kursu kwalifikacyjnego do zabezpieczeń przed fałszerstwem wymaganych dla dokumentów publicznych. Świadectwo ukończenia kursu kwalifikacyjnego wydawane przez akredytowane placówki doskonalenia nauczycieli, na podstawie § 21 ust. 6 nowelizowanego rozporządzenia jest, zgodnie z § 3 pkt 15 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2019 r. w sprawie wykazu dokumentów publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2329), dokumentem publicznym kategorii trzeciej. Minister Edukacji, jako emitent dokumentów publicznych, jest obowiązany – na podstawie ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych – do współpracy z Komisją do spraw dokumentów publicznych przy ministrze właściwym do spraw wewnętrznych w zakresie przygotowania wzorów tych dokumentów. W obecnym stanie prawnym wzór świadectwa ukończenia kursu kwalifikacyjnego został określony w załączniku do nowelizowanego rozporządzenia.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych Komisja do spraw dokumentów publicznych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji przeprowadziła procedurę opracowania nowego wzoru świadectwa ukończenia kursu kwalifikacyjnego. Pismem Nr DSO-WDP.4741.2.3.2023 z dnia 19 września 2023 r. Komisja do spraw dokumentów publicznych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji zaakceptowała wydruk próbny opracowanego wzoru świadectwa ukończenia kursu kwalifikacyjnego przekazany przez Ministerstwo Edukacji i Nauki (obecnie Ministerstwo Edukacji Narodowej). Opracowanie i wykonanie projektu wzoru graficznego i papierowego świadectwa ukończenia kursu kwalifikacyjnego zostało powierzone przez Ministra Edukacji i Nauki (obecnie Ministra Edukacji) Pracowni Poligraficzno-Introligatorskiej

INTRO-DRUK Spółce z o.o. z siedzibą w Koszalinie przy ul. Przemysłowej 3b, 75-216 Koszalin, wpisanej do Krajowego Rejestru Sądowego, numer KRS: 0001008480, NIP: 6692570224, REGON: 524049093. Zgodnie z podpisaną umową wykonawca przeniósł na Ministra Edukacji i Nauki (obecnie Ministra Edukacji) autorskie prawa majątkowe do nieograniczonego w czasie korzystania z projektu wzoru graficznego i papierowego i rozporządzania nim, bez jakichkolwiek ograniczeń terytorialnych i ilościowych. Aby producenci blankietów dokumentów publicznych mogli je wytwarzać, a placówki doskonalenia nauczycieli mogły wydawać zabezpieczone przed fałszerstwem świadectwa ukończenia kursu kwalifikacyjnego, jest konieczne określenie wzoru tego świadectwa w nowelizowanym rozporządzeniu.

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, zgodnie z art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych, ma obowiązek zamieszczenia w projekcie aktu prawnego, określającego wzory dokumentów publicznych, wzoru tych dokumentów oraz szczegółowego opisu zabezpieczeń przed fałszerstwem tych dokumentów, zatwierdzonych przez Zespół do spraw opracowywania wzoru dokumentu publicznego. Biorąc pod uwagę powyższe, w projekcie rozporządzenia nowelizującego określono nowy wzór świadectwa ukończenia kursu kwalifikacyjnego (załącznik nr 1 do projektu rozporządzenia – w miejsce dotychczasowego załącznika do nowelizowanego rozporządzenia) i jednocześnie w załączniku nr 2 do projektu rozporządzenia (dodanie nowego załącznika nr 2 do nowelizowanego rozporządzenia – załącznik nr 2 do projektu rozporządzenia) określono informacje ogólne dotyczące wydawania świadectwa ukończenia kursu kwalifikacyjnego oraz opis zabezpieczeń tego świadectwa przed fałszerstwem.

Zgodnie z art. 44 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych, przewidującym obowiązek ewidencjonowania dokumentów publicznych będących drukami ścisłego zarachowania oraz blankietów tych dokumentów, w § 21 w ust. 5 nowelizowanego rozporządzenia dodano pkt 1a (§ 1 pkt 5 lit. b projektowanego rozporządzenia) nakładający na placówki doskonalenia nauczycieli obowiązek prowadzenia rejestru blankietów świadectw ukończenia kursu kwalifikacyjnego. Rejestr blankietów będzie zawierać: nazwę producenta blankietu świadectwa ukończenia kursu kwalifikacyjnego, numer oznaczenia indywidualnego blankietu świadectwa ukończenia kursu kwalifikacyjnego, datę odbioru blankietu świadectwa ukończenia kursu kwalifikacyjnego przez placówkę doskonalenia nauczycieli. Ponadto, w § 21 w ust. 5 w pkt 2 w lit. g nowelizowanego rozporządzenia uzupełniono zakres danych, które powinien obejmować rejestr wydanych świadectw ukończenia kursu kwalifikacyjnego, o

nazwę producenta blankietu świadectwa ukończenia kursu kwalifikacyjnego, numer oznaczenia indywidualnego blankietu świadectwa ukończenia kursu kwalifikacyjnego, datę odbioru świadectwa ukończenia kursu kwalifikacyjnego, podpis osoby odbierającej świadectwo ukończenia kursu kwalifikacyjnego albo zwrotne potwierdzenia odbioru przesyłki poleconej, jeżeli świadectwo przesłano za pośrednictwem operatora pocztowego.

W § 21 nowelizowanego rozporządzenia dodano również przepis ust. 5a nakładający na placówki doskonalenia nauczycieli obowiązek prowadzenia rejestru blankietów świadectw ukończenia kursu kwalifikacyjnego i rejestru wydanych świadectw ukończenia kursu kwalifikacyjnego w postaci papierowej (§ 1 pkt 5 lit. c projektowanego rozporządzenia).

W § 21 ust. 6 nowelizowanego rozporządzenia (§ 1 pkt 5 lit. d projektowanego rozporządzenia) wskazano natomiast, że wzór świadectwa ukończenia kursu kwalifikacyjnego jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia, zaś informacje ogólne dotyczące wydawania świadectwa ukończenia kursu kwalifikacyjnego oraz opis zabezpieczeń przed fałszerstwem tego świadectwa – w dodawanym załączniku nr 2 do rozporządzenia.

W związku z wprowadzeniem powyższych zmian wprowadzono zmiany odesłań w przepisach § 6 i § 29 nowelizowanego rozporządzenia (§ 1 pkt 2 i 6 projektowanego rozporządzenia).

Ponadto projektowane rozporządzenie zawiera zmiany wynikające z konieczności dostosowania przepisów nowelizowanego rozporządzenia do przepisów:

- 1) ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984, z późn. zm.);
- 2) ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;
- 3) rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 15).

Przepisami art. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1730, z późn. zm.) zmniejszono liczbę stopni awansu zawodowego nauczycieli przez likwidację stopnia nauczyciela stażysty oraz stopnia nauczyciela kontraktowego i jednocześnie przepisami art. 1 pkt 3 lit. b ww. ustawy wprowadzono pojęcie „nauczyciela początkującego”, którym jest nauczyciel nieposiadający stopnia awansu zawodowego, obowiązany do odbycia przygotowania do zawodu nauczyciela w terminie określonym ustawą z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela. Przepisami art. 1 pkt 6 ww. ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. wprowadzono w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r.

– Karta Nauczyciela przepisy art. 9ca ust. 11–13, na podstawie których dyrektor szkoły jest obowiązany do przydzielenia nauczycielowi początkującemu – spośród nauczycieli mianowanych lub dyplomowanych – mentora. Określono zadania mentora i nałożono na mentora obowiązek poszerzania swojej wiedzy i doskonalenia umiejętności w zakresie niezbędnym do pełnienia tej funkcji. Mając na uwadze powyższe, w przepisie § 18 ust. 2 pkt 4 nowelizowanego rozporządzenia określającym zadania obowiązkowe publicznych placówek doskonalenia nauczycieli prowadzonych przez samorząd województwa, powiat lub gminę, zadanie polegające na organizowaniu i prowadzeniu doskonalenia zawodowego nauczycieli pełniących funkcję opiekuna stażu zastąpiono nowym zadaniem polegającym na obowiązku organizowania i prowadzenia doskonalenia zawodowego nauczycieli pełniących funkcję mentora w zakresie jego zadań określonych w art. 9ca ust. 12 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (§ 1 pkt 4 lit. b projektowanego rozporządzenia).

Ustawą z dnia 30 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2005) dokonano zmiany w art. 8 ust. 14 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, polegającej na dodaniu w tym przepisie regulacji dotyczącej publicznego branżowego centrum umiejętności. W związku z tą zmianą konieczne jest zastąpienie obecnego odesłania do art. 8 ust. 14 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, zawartego w § 1 pkt 3, § 2 ust. 4, § 16 we wprowadzeniu do wyliczenia i § 21 nowelizowanego rozporządzenia, odesłaniem do art. 8 ust. 14 pkt 1 tej ustawy (§ 1 pkt 1 i pkt 5 lit. a projektowanego rozporządzenia).

W przepisach rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 15) zrezygnowano z ewaluacji jako jednej z form nadzoru pedagogicznego. Konsekwencją tej zmiany jest konieczność zmiany brzmienia § 13 ust. 2 pkt 1 lit. c oraz § 18 ust. 1 pkt 2 nowelizowanego rozporządzenia, polegającej na wykreśleniu ewaluacji zewnętrznej jako formy badania w ramach nadzoru pedagogicznego wypełniania przez szkoły i placówki stawianych im wymagań. Spełnianie przez szkoły i placówki stawianych im wymagań jest jednym z zakresów wspomaganie i doskonalenia nauczycieli organizowanego przez publiczne placówki doskonalenia nauczycieli prowadzone przez Ministra Edukacji (§ 13 ust. 2 pkt 1 lit. c nowelizowanego rozporządzenia – § 1 pkt 3 projektowanego rozporządzenia) oraz placówki prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego (§ 18 ust. 1 pkt 2 nowelizowanego rozporządzenia – § 1 pkt 4 lit. a projektowanego rozporządzenia).

Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Wejście

w życie rozporządzenia z dniem następującym po dniu ogłoszenia jest uzasadnione ważnym interesem publicznym, bowiem wejście w życie rozporządzenia w ww. terminie umożliwi wydawanie świadectw ukończenia kursu kwalifikacyjnego jako dokumentów trzeciej kategorii, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych. Zgodnie z art. 73 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych wydawanie ww. świadectw według dotychczasowego wzoru jest bowiem możliwe jedynie do dnia 12 lipca 2024 r.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projekt rozporządzenia nie wymagał przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowane rozporządzenie nie podlega ocenie w zakresie oceny skutków regulacji w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Rozporządzenie nie ma wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236).

Odnosząc się do § 12 pkt 1 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), należy stwierdzić, że rozporządzenie uwzględnia regulacje, w stosunku do których nie ma możliwości, aby mogły być podjęte za pomocą alternatywnych środków.